

3 OPISKELIJAN OHJAUS JA TUKEMINEN

3.1 Yhteistyö

3.1.1 Kodin ja koulun yhteistyö

Kodin kanssa tehtävä yhteistyö on osa koulun toimintaa. Se edellyttää aktiivisuutta ja sitoutumista molemmilta osapuolilta. Yhteistyöstä hyötyvät kaikki: opiskelijat, huoltajat ja opettajat. Koulu pyrkii saamaan aikaan aitoa yhteistyötä ja keskustelua koulun henkilökunnan ja perheiden välille. Se tiedottaa toiminnastaan kirjeitse, kotisivujen ja Wilman kautta. Lukuvuoden alussa rehtori lähettää koteihin syystiedotteen, ja asioista tiedotetaan pitkin vuotta tarpeen mukaan. Erkko-lukiossa asioista tiedottavat myös ryhmänohjaajat ja aineenopettajat viestein ja vapaamuotoisen yhteydenpidon kautta. Pyrkimys on, että huoltajien ja koulun välillä otetaan yhteyttä mahdollisimman pian tarpeen ilmaantuessa. Perinteisenä työmuotona ovat vanhempainillat. Osallistumalla toimintaan huoltajat tukevat koulun opetus- ja kasvatustyötä. Huoltajat saavat tiedon opiskelijan edistymisestä Wilman kautta. He voivat osallistua koulun kehittämiseen myös johtokunnan kautta. Heiltä toivotaan aktiivista ja rakentavaa vuoropuhelua lukion koulutyön kehittämiseksi. Huoltajat antavat suullista ja kirjallista palautetta. Käydään eri tahojen yhteisiä keskusteluja.

3.1.2 Yhteistyö oppilaitosten ja muiden tahojen kanssa

Erkko-lukio on mukana Päijät-Hämeen alueellisessa toisen asteen koulutuksen yhteistyössä. Yhteistyöllä pyritään tiivistämään lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten yhteistoimintaa. Opiskelija voi ottaa tarjontaansa ammatillisen puolen kursseja ja suorittaa kesälukukaudella lukio-opintoja.

Lukioyhteistyötä tehdään erityisesti Lahden ympäristölukioiden kanssa. Näiden koulujen kanssa suunnitellaan, kehitetään ja toteutetaan virtuaali- ja etäopetusta. Perusopetuksesta ostetaan erityisopetuksen palveluita.

Erkko-lukion lähimpiä yhteistyötahoja ovat Orimattilan yhteiskoulu, Jokivarren koulu ja Wellamo-opisto. Wellamo-opiston kursseilla voi korvata joitakin lukiokursseja, tai opiston kursseja voidaan lukea hyväksi lukio-opintoihin. Wellamo-opiston kurssien korvaavuudesta tai hyväksi luvusta tulee aina neuvotella etukäteen joko opinto-ohjaajan tai rehtorin kanssa. Lukiolaisen ei tarvitse maksaa opiston kurssimaksua, jos hänen opiskelemaisensa kurssi hyväksytään lukio-opintoihin. Lukion rehtori antaa hyväksi luvusta pyydettyä opiskelijalle todistuksen, jonka hän toimittaa Wellamo-opistolle. Yritysten ja yhteisöjen kanssa tehdään yhteistyötä lukio-TETin ja vierailujen

kautta. Yhteistyöllä pyritään sitomaan opetus osaksi ympäröivää yhteiskuntaa ja tarjoamaan opiskelijoille mahdollisuus soveltaa oppimiaan asioita käytännössä. Samalla tuetaan opiskelijoiden oma-aloitteisuutta ja yritteliäisyyttä. Kansainvälisessä yhteistyössä pyritään mahdollisuuksien mukaan osallistumaan usean maan koulujenvälisiin opinto- tai oppimateriaalinsuunnitteluprojekteihin. Valtaosa niistä rahoitetaan EU-rahalla. Useimpiin sisältyy sekä yhteistä opiskelua ja tekemistä että oppilas- ja opettajavaihtoa.

Liite 3a Työelämäyhteydet Erkko-lukiossa

Liite 3b Yrittäjäyyskasvatussuunnitelma

3.2 Ohjaus

Ohjaustoiminta muodostaa lukion toiminnassa kokonaisuuden, joka tukee opiskelijaa lukio-opintojen eri vaiheissa sekä kehittää hänen valmiuksiaan tehdä koulutusta ja tulevaisuutta koskevia valintoja ja ratkaisuja. Ohjaustoiminta tukee opiskelijoiden hyvinvointia, kasvua ja kehitystä, tarjoaa aineksia itsetuntemuksen ja -ohjautuvuuden lisääntymiseen sekä kannustaa aktiiviseen kansalaisuuteen. Opiskelijoiden yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja toimijuutta kehitetään ja pidetään yllä lukio-opintojen ajan. Ohjauksen avulla edistetään koulutuksen yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä ehkäistään syrjäytymistä. Opiskelijoiden opintojen sujumista seurataan ja heidän opintojensa etenemistä tuetaan. Opiskelijoiden opiskelun ja hyvinvoinnin seuraamisesta ja tukemisesta huolehditaan yhteistyössä huoltajien ja opiskeluhuoltohenkilöstön kanssa.

Liite 4 Ohjaussuunnitelma

3.3 Oppimisen ja opiskelun tuki

Oppimisen ja opiskelun tuen tarkoituksena on tukea opiskelijaa lukio-opintojen suorittamisessa. Tukea järjestettäessä otetaan huomioon opiskelijoiden erilaiset lähtökohdat, vahvuudet ja kehitystarpeet. Oppimisen ja opiskelun tukeminen merkitsee yhteisöllisiä ja opiskeluympäristöön liittyviä ratkaisuja sekä opiskelijoiden yksilöllisiin tarpeisiin vastaamista. Keskeisiä asioita ovat oppimisen esteettömyys, oppimisvaikeuksien ennaltaehkäisy ja varhainen tunnistaminen. Jokaisella opiskelijalla tulee olla mahdollisuus omista lähtökohdistaan käsin onnistua oppimisessa, kehittyä oppijana sekä kasvaa ja sivistyä ihmisenä. Huomiota kiinnitetään opiskelijan oppimisen valmiuksiin, oppimaan oppimisen taitojen kehittämiseen ja mahdollisuuteen ottaa vastuuta omasta opiskelustaan, sen suunnittelusta, toteuttamisesta ja arvioinnista. Opiskelijoille ja huoltajille annetaan tietoa tuen saannin

mahdollisuuksista ja huoltajia kannustetaan tukemaan osaltaan opiskelijan tavoitteellista oppimista.

Opiskelija voi olla tilapäisesti jäänyt jälkeen opinnoissaan, tai tuen tarve voi johtua esimerkiksi kielellisestä, matemaattisesta, motorisesta tai tarkkaavaisuuden häiriöstä. Se voi liittyä myös sosiaalisiin vaikeuksiin, mielenterveyden tai elämäntilanteen ongelmiin. Lähtökohtana tuen tarpeen arvioinnissa on yhteistyö ja vuorovaikutus opiskelijan ja mahdollisuuksien mukaan myös huoltajien kanssa. Tuen tarpeen tunnistaminen voi pohjautua perusopetuksesta perusopetuslain 40 §:n perusteella (628/1998, muutettu lailla 1288/2013) saatuun tietoon, opiskelijan omiin, opettajien tai muun henkilöstön havaintoihin tai erilaisiin arviointeihin. Tuen suunnittelu perustuu saatavilla olevaan tietoon opiskelijan tuen tarpeesta ja mahdollisesti aiemmin annetusta tuesta. Tukitoimien suunnittelu ja toteuttaminen aloitetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Lukiossa käytössä olevia toimintatapoja, opetusjärjestelyjä ja opiskeluympäristöjä sekä niiden soveltuvuutta opiskelijalle tarkastellaan ja niihin pyritään löytämään opiskelijan opiskelua tukevia ratkaisuja. Opettaja suunnittelee tukitoimet yhdessä opiskelijan kanssa sekä yhteistyössä muiden mahdollisten asiantuntijoiden kanssa. Jokaisen opettajan tehtävänä on antaa kannustavaa palautetta ja ohjata tukea tarvitsevaa opiskelijaa siten, että hänen itseluottamuksensa, itsearviointitaitonsa ja oppimaan oppimisen taitonsa sekä kykynsä suunnitella tulevaisuuttaan vahvistuvat. Opiskelijan tarvetta erityisjärjestelyihin ylioppilastutkinnon kokeissa arvioidaan hänen lukioaikana tarvitsemansa ja saamansa tuen pohjalta. Häntä ohjataan tarvittavien lausuntojen hankkimisessa sekä sovitaan yhteistyöstä opiskelijan tarvitsemien erityisjärjestelyjen kokeilemiseksi ja harjoittelemiseksi.

Tukimuotoina voivat olla opetuksen eriyttäminen ja muut pedagogiset ratkaisut, kurssien valintamahdollisuuksien hyödyntäminen, monipuolinen opinto-ohjaus ja ryhmänohjaajan tuki. Oppimistilanteet ja kokeet pyritään järjestämään siten, että opiskelijan yksilölliset tarpeet otetaan huomioon. Lukiolain 13 §:n (629/1998, muutettu lailla 478/2003) mukaan opiskelijan opiskelu voidaan järjestää osittain toisin kuin lukiolaissa ja asetuksessa säädetään ja lukion opetussuunnitelmassa määrätään. Tarvittavat tukitoimet ja tuki eri oppiaineissa voidaan sopia kirjattavaksi opiskelijan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan. Opiskelijaa ohjataan tarvittaessa hakemaan lukiolain 29 §:n 2 momentin mukaisia palveluja. Oppimisen ja opiskelun tuen rinnalla opiskelija voi saada myös yksilökohtaista opiskeluhuoltoa.

Liite 5 Opiskelutaitojen ohjaaminen

3.4 Erkko-lukion opiskeluhuollon suunnitelma

Opiskelijahuollon toteuttamisen tavoitteet ja toimintatavat

Opiskelijahuollon tavoitteena on edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia, siirtää painopistettä nykyistä enemmän yksilökeskeisestä työstä yhteisölliseen työhön, siirtää painopistettä korjaavasta työstä ehkäisevään työhön sekä vahvistaa opiskelijahuollon suunnitelmallisuutta ja toteuttamista toiminnallisena kokonaisuutena ja monialaisena yhteistyönä

Opiskelijahuollon palveluita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä kouluterveydenhuollon palvelut. Opiskelijahuoltoa toteutetaan sivistystoimialan sekä sosiaali- ja terveydenhoidon monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Ensisijainen vastuu koulu yhteisön hyvinvoinnista on koulun henkilöstöllä, ja siitä huolehtiminen on kaikkien yhteisössä työskentelevien tehtävä.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on yksi Orimattilan kaupungin strategisista asiakirjoista. Suunnitelman sisällöstä on määrätty lastensuojelulain 12 §:ssä sekä oppilas- ja opiskelijahuoltolain 12 §:ssä. Kaupunginvaltuusto hyväksyy suunnitelman, ja se on huomioitava kaupungin talousarviota ja -suunnitelmaa laadittaessa. Suunnitelma tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa.

Kuvaus opiskelijahuollosta

Opetuksen järjestäjä asettaa opiskelijahuollon ohjausryhmän ja koulukohtaiset opiskelijahuoltoryhmät. Yksittäistä opiskelijaa koskevat asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa asiantuntijaryhmässä. Jokaisella kolmella ryhmällä on omat tehtävät ja niiden perusteella määräytyvä kokoonpano. Kaikki opiskelijahuoltoryhmät ovat monialaisia, mikä tarkoittaa, että ryhmässä on opetushenkilöstön lisäksi kouluterveydenhuoltoa sekä psykologi- ja kuraattoripalveluja edustavia jäseniä sen mukaan kuin käsiteltävä asia edellyttää.

OPPILAS- JA OPISKELIJAHUOLLON OHJAUSRYHMÄ

- lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
- paikallisen opetussuunnitelman kuvaus oppilas- ja opiskelijahuollosta
- koulukohtainen oppilas- ja opiskelijahuoltosuunnitelma

REHTORIT JA JOHTORYHMÄ

KOULUKOHTAINEN OPISKELIJAHUOLTORYHMÄ

- koulun opiskelijahuollon suunnittelu, kehittäminen, toteuttaminen ja arviointi
- koulukohtainen opiskelijahuoltosuunnitelma

YHTEISÖLLINEN OPISKELIJAHUOLTO

- opiskelijoiden terveys ja hyvinvointi
- opiskelijoiden opiskelukyvyn lisääminen
- kouluyhteisöjen hyvinvointi, terveellisyys, turvallisuus ja esteettömyys
- yhteisöllinen toiminta ja osallisuus
- kodin ja koulun yhteistyö

YKSILÖKOHTAINEN OPISKELIJAHUOLTO

ASiantuntijaryhmä

- yksittäisen opiskelijan tai opiskelijaryhmän tuen tarpeen selvittäminen

Oppilas- ja opiskelijahuollon ohjausryhmä vastaa opetuksen järjestäjäkohtaisen opiskelijahuollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Orimattilassa oppilas- ja opiskelijahuollon ohjausryhmä on kaupunkitasoinen ja sen puheenjohtajana toimii opetuspäällikkö. Ohjausryhmässä on edustajat sosiaali- ja terveystoimesta, ja se tekee yhteistyötä muiden viranomaisten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Oppilas- ja opiskelijahuollon ohjausryhmään kuuluu edustus opetustoimen hallinnosta, lapsiperheiden sosiaalityöstä, hyvinvointipalveluista, peruskouluista, lukiosta, nuorisotoimesta, varhaiskasvatuksesta sekä opiskelijahuoltopalvelujen edustajina koulupsykologi ja koulukuraattori. Oppilas/opiskelija- ja huoltajaedustus kutsutaan mukaan työskentelyyn tarpeen vaatiessa. Työtä aikataulutetaan vuosikellon avulla ja arvioidaan säännöllisesti.

Koulukohtainen opiskelijahuoltoryhmä vastaa koulun opiskelijahuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Orimattilassa koulukohtaista opiskelijahuoltoryhmää johtaa rehtori tai apulaisrehtori.

Opiskelijahuoltoryhmä voi tarvittaessa kuulla asiantuntijoita. Ryhmän keskeinen tehtävä on yhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen sekä muun yhteisöllisen opiskelijahuollon toteuttaminen ja kehittäminen. Opiskelijahuoltoryhmä on monialainen ja siihen voi kuulua rehtoreiden lisäksi kouluterveydenhoitaja, koulukuraattori, koulupsykologi ja opinto-ohjaaja. Ryhmä tekee toimintasuunnitelmaan koulukohtaisen opiskelijahuoltosuunnitelman ja lukuvuoden päättyessä toimintakertomuksen. Toimintasuunnitelmaan on sisällytettävä aikataulutettu suunnitelma vuoden aikana tapahtuvasta yhteisöllisestä opiskelijahuollosta sekä yksilökohtaisen opiskelijahuollon toteuttamisesta.

Opiskelijakohtaisia asioita käsiteltäessä kootaan ko. asian käsittelyyn oma moniammatillinen asiantuntijaryhmä.

Opiskelijan tuki – ryhmä (OT-ryhmä) ohjaa tarvittaessa käsiteltävät asiat asiantuntijaryhmään. Ryhmän kokoonpano ja vastuuhenkilö määrätään vuosittain koulun lukuvuosisuunnitelmassa. OT-ryhmään kuuluvat vähintään vastuuhenkilönä rehtori tai apulaisrehtori, opinto-ohjaaja, aineenopettaja tai ryhmänohjaaja. Opiskeluhuollon palveluiden edustajia konsultoidaan tarvittaessa.

Asiantuntijaryhmä kootaan yksittäisen opiskelijan tai opiskelijaryhmän tuen tarpeen selvittämiseksi ja opiskelijahuollon palvelujen järjestämiseksi. Ryhmän kokoaa se opetushenkilöstön tai opiskelijahuollon palveluiden edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Ryhmän monialainen kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan. Asiantuntijoiden nimeäminen ryhmän jäseniksi ja muiden yhteistyötahojen tai opiskelijoiden läheisten osallistuminen ryhmän työskentelyyn edellyttää opiskelijan tai huoltajan suostumusta.

Ryhmän koollekutsuja voi konsultoida tarvittaessa rehtoria ja/tai tarvittavia opiskelijahuollon palveluiden edustajia ennen asiantuntijaryhmän kokoamista mm. ryhmän kokoonpanosta. Ennen monialaisen asiantuntijaryhmän jäseneksi nimeämistä tulee koollekutsujan sopia opiskelijan ja huoltajan kanssa ryhmän kokoonpanosta. Huoltajan (tarvittaessa) ja opiskelijan suostumus kirjataan opiskelijahuoltokertomuksen kansilehdelle, kun ryhmä kokoontuu ensimmäisen kerran. Pääsääntöisesti huoltaja ja/tai opiskelija osallistuvat asiantuntijaryhmän työskentelyyn.

Ryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Vastuuhenkilö tiedottaa opetuksen järjestämiseen liittyvät asiat ja sovitut järjestelyt tarvittaville henkilöille.

3.4.1 Opiskelijahuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskelijahuoltopalvelut

Opiskelijahuollon palveluista muodostetaan toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus. Opiskelijahuolto järjestetään yhteisöllisenä ja yksilökohtaisena opiskelijahuoltona.

Orimattilan opetustoimen johtoryhmä sekä oppilashuoltohenkilöstön esimiehet tekevät keväällä arvion koulujen opiskelija- ja oppilashuollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskelija- ja oppilashuoltopalveluista seuraavaa lukuvuotta varten. Arviossa huomioidaan koulun oppilasmäärän lisäksi mm. tehostetun ja erityisen tuen oppilaat.

Opiskeluterveydenhuolto

Opiskeluterveydenhuollon tavoitteena on tukea nuoren terveyttä, hyvinvointia sekä opiskelukykyä. Jokainen opiskelija kutsutaan terveystarkastukseen 1. tai 2. lukuvuonna. Terveystarkastukseen kuuluu sekä terveydenhoitajan että lääkärin vastaanotto.

Opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajan vastaanotolta voi varata ajan opiskelukykyyn, mielenterveyteen, päihdeongelmiin, raskauden ehkäisyyn ja muuhun seksuaaliterveyteen tai rokotuksiin liittyvissä asioissa. Päivittäin on tarjolla myös ilman ajanvarausta toimivaa ns. sairausvastaanottoa. Palvelut ovat luottamuksellisia ja maksuttomia.

Koulukuraattori

Koulukuraattori on sosiaalialan ammattilainen koulussa. Kuraattoripalveluilla tuetaan oppimista ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia. Lisäksi työllä edistetään koko kouluyhteisön hyvinvointia ja yhteistyötä opiskelijoiden perheiden ja läheisten kanssa.

Koulukuraattorin työhön kuuluu

- nuoren tuen, hoidon ja tutkimuksen tarpeen arviointi ja suunnittelu
- nuoren kokonaisvaltainen toimintakyvyn, kasvun ja kehityksen tukeminen
- perhekohtainen työ ja vanhemmuuden tukeminen
- moniammatillinen yhteistyö nuoren asioissa
- yhteisötason työ (ryhmä-, luokka- ja koulukohtainen hyvinvointityö)
- opiskelija- ja oppilashuoltohenkilöstön konsultointi
- koulun opiskelijahuollolliseen suunnittelu- ja kehittämistyöhön osallistuminen

Koulukuraattorilta saa apua, jos nuorella on pulmia koulunkäynnissä, kaverisuhteissa ja/tai kotiasioissa tai hänen elämässään tapahtuu merkittäviä muutoksia. Nuori voi saada koulukuraattorilta tukea myös omaan elämäänsä ja kehitykseensä liittyvissä asioissa. Kuraattori auttaa perheitä tekemään näille sopivia ratkaisuja nuorensa tukemiseksi. Huoltajat voivat keskustella kuraattorin kanssa esimerkiksi kotitilanteesta tai kasvatusasioista myös kahden kesken.

Yhteyttä voi ottaa kuka tahansa, jolla herää huoli opiskelijasta. Kuraattoriin voi ottaa yhteyttä opiskelija itse, perheenjäsen tai muu läheinen, terveydenhoitaja, psykologi, koulun henkilökunnan jäsen tai kuka tahansa yhteistyökumppani. Koulun aikuiset voivat nostaa nuorta koskevan huolensa esiin esimerkiksi konsultaatiokeskustelussa tai pyytämällä kuraattorin mukaan opiskelijan koulupalaveriin.

Koulupsykologi

Koulupsykologin tehtäviä hoitaa kaksi lasten ja nuorten psykologia. Koulupsykologi osallistuu koulujen ja esiopetuksen oppilashuoltoryhmien ja pedagogisten tiimien palavereihin ennalta sovitun aikataulun mukaisesti sekä tarvittaessa (opiskelijan/huoltajan suostumuksella) opiskelijakohtaiseen asiantuntijaryhmätyöskentelyyn. Opiskelijakohtaiseen työskentelyyn voi sisältyä yhteydenpito mahdollisiin yhteistyötahoihin, esim. erikoissairaanhoidon tai perheneuvolaan.

Psykologityön tavoitteena on osana koulun opiskelijahuoltotyötä tukea koulunkäyntiä huomioimalla oppimiseen, psyykkiseen vointiin ja käyttäytymiseen liittyviä tekijöitä. Menetelminä ovat muun muassa kyky- ja/tai tunnepuolen yksilötutkimukset, opettajien konsultointi ja vanhempien ohjanta.

Orimattilan sivistystoimi tarjoaa lasten ja nuorten kuraattori- ja psykologipalvelut. Peruspalvelukeskus Aava -liikelaitos tarjoaa terveydenhoitaja- ja lääkäripalvelut. Palveluiden käyttöä suunnitellaan yhdessä oppilas- ja opiskelijahuollon ohjausryhmässä.

Orimattilan oppilas- ja opiskelijahuollon ohjausryhmä tekee oppilashuoltopalveluiden kehittämis-, koordinointi- ja arviointityötä. Yhteistyötä tehdään kaikilla oppilas- ja opiskelijahuoltotyön toteuttamisen tasoilla.

Palveluita kohdennetaan yksittäisiin opiskelijoihin, kouluyhteisöön ja yhteistyöhön liittyviin tehtäviin sekä opiskelijahuollon kehittämiseen ja seurantaan tarpeen mukaan. Kouluterveydenhoitajat, -lääkärit, -kuraattorit ja -psykologit kohdentavat työpanostaan eri osa-alueisiin joustavasti ja tarpeen mukaan priorisoiden.

Erkko-lukiossa opiskelijahuollon kokonaistarve on vajaalla 20 %:lla opiskelijoista. Vajaa 10 % opiskelijoista käyttää psykologi- ja kuraattoripalveluja lukuvuodessa. Opiskeluterveydenhuoltopalveluja käyttää 30 % opiskelijoista, ja kaikille opiskelijoille tehdään terveystarkastus kerran lukiokoulutuksen aikana.

Lukiolaisilla on käytettävissä terveydenhoitajan, psykologin ja kuraattorin palvelut, jotka ovat luottamuksellisia ja maksuttomia lukuun ottamatta yli 18-vuotiaiden opiskelijoiden sairaanhoitopalveluja. Opiskeluterveydenhuolto- ja kuraattoripalvelut tuottavat Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveystyöntekijä- ja psykologi- ja muut palvelut sivistystoimiala. Oppilaitoksen ja opiskeluhuollon henkilökunnalla on velvollisuus ohjata opiskelijaa hakemaan tarvitsemiaan opiskeluhuollon etuuksia ja palveluja.

3.4.2 Yhteisöllinen opiskelijahuolto ja sen toimintatavat ¹

Yhteisöllinen opiskelijahuolto on osa oppilaitoksen toimintakulttuuria ja toimia, joilla edistetään opiskelijoiden osallisuutta, oppimista, hyvinvointia ja terveyttä. Lisäksi edistetään ja seurataan opiskeluyhteisön hyvinvointia sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä.

Yhteisöllisen opiskelijahuollon lähtökohtana on opiskelijan ja huoltajan osallisuus ja kuulluksi tuleminen. Toteuttamisessa otetaan huomioon sekä aikuistuvan nuoren itsenäisyyden tukeminen, että huoltajien osallistuminen. Yhteisöllisten toimintatapojen kehittämisessä otetaan huomioon yhteistyö myös kunnan muiden nuorten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävien viranomaisten ja toimijoiden kanssa.

Opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Siihen kuuluu fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus. Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on opiskelijoiden ja henkilökunnan turvallisuuden takaaminen kaikissa tilanteissa. Opiskelijoiden osallisuus opiskeluyhteisön turvallisuuden edistämiseksi tukee hyvinvointia ja tarkoituksenmukaista toimintaa turvallisuutta vaarantavissa tilanteissa. Turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen on osa oppilaitoksen toimintakulttuuria, ja se otetaan huomioon kaikessa oppilaitoksen toiminnassa.

Läpi vuoden opiskeluyhteisön ja -ympäristön terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta edistävät käytettävissä olevat resurssit, hyvät työskentelyolosuhteet, opiskelijoille suodut vaikutusmahdollisuudet, ajanmukainen turvallisuussuunnitelma ja yhteisöllisten toimintatapojen käyttö.

Opiskelijoiden osallisuus toteutuu Erkko-lukiossa toimivan opiskelijakunnan kautta. Sillä on läsnäolo- ja puheoikeus opettajainkokouksissa sekä koulun johtokunnassa. Opiskelijakunta järjestää itsenäisesti useita teemapäiviä lukuvuoden aikana.

Kaikki koulun erilaiset tapahtumat ja tilaisuudet, kuten juhlat ja vanhempainillat, luovat yhteisöllistä ilmapiiriä.

Erkko-lukion opiskelijahuoltoryhmän muodostavat johtoryhmä, terveydenhoitaja, kuraattori ja psykologi. Ryhmä kokoontuu kaksi kertaa lukuvuodessa, syyslukukauden alussa ja kevätlukukauden lopussa, sekä muulloin tarvittaessa. Opiskelijan tukiryhmän jäsenet ovat rehtori, opinto-ohjaaja ja yksi ryhmänohjaaja jokaiselta vuositasolta. Tiimi kokoontuu kerran jakson aikana sekä muulloin tarvittaessa. Tarvittaessa tiimin kokouksiin voidaan kutsua kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja, opiskelija tai huoltaja.

Lukion toimintamalli poissaoloihin puuttumiseksi:

Poissaolot kirjataan Wilma-järjestelmään.

Selvittämättömiä poissaoloja 3 / kurssi

→ Kurssin opettaja ottaa yhteyttä opiskelijaan suullisesti tai Wilman kautta.

Selvittämättömiä poissaoloja 5-6 / kurssi

→ Kurssin opettaja laittaa opiskelijalle Wilman kautta viestin, että lisäpoissaolot voivat johtaa kurssin arvioimatta jättämiseen.

Selvittämättömiä poissaoloja noin 15- / jakso

→ Ryhmänohjaaja ottaa yhteyttä opiskelijaan ja tarvittaessa huoltajaan Wilman kautta tai puhelimitse.

Seuraavaksi poissaoloasiaa selvittää opinto-ohjaaja ottamalla yhteyttä opiskelijaan ja huoltajaan Wilman kautta tai puhelimitse.

→ Tarvittaessa neuvottelu, jossa mukana opiskelija, huoltaja, RO / rehtori ja OPO.

Seuraavaksi poissaoloasiaa käsittelee OT-ryhmä.

→ Neuvottelu, jossa mukana opiskelija, huoltaja, rehtori, OPO ja tarvittaessa muita opiskelijahuollonpalveluiden edustajia.

Tarvittaessa kutsutaan koolle asiantuntijaryhmä opiskelijan suostumuksella.

Koulun tilat ovat esteettömät; ovissa ei ole kynnyksiä, kiinteistössä on kaksi hissiä ja inva-wc. Koulun opiskelijat ja henkilökunta perehdytetään lukuvuosittain turvallisuutta edistäviin toimintatapoihin. Tarkat toimintaohjeet tapaturman sattuessa löytyvät koulun turvallisuussuunnitelmasta. Tapaturman sattuessa opettaja järjestää ensiavun ja ohjaa jatkohoitoon.

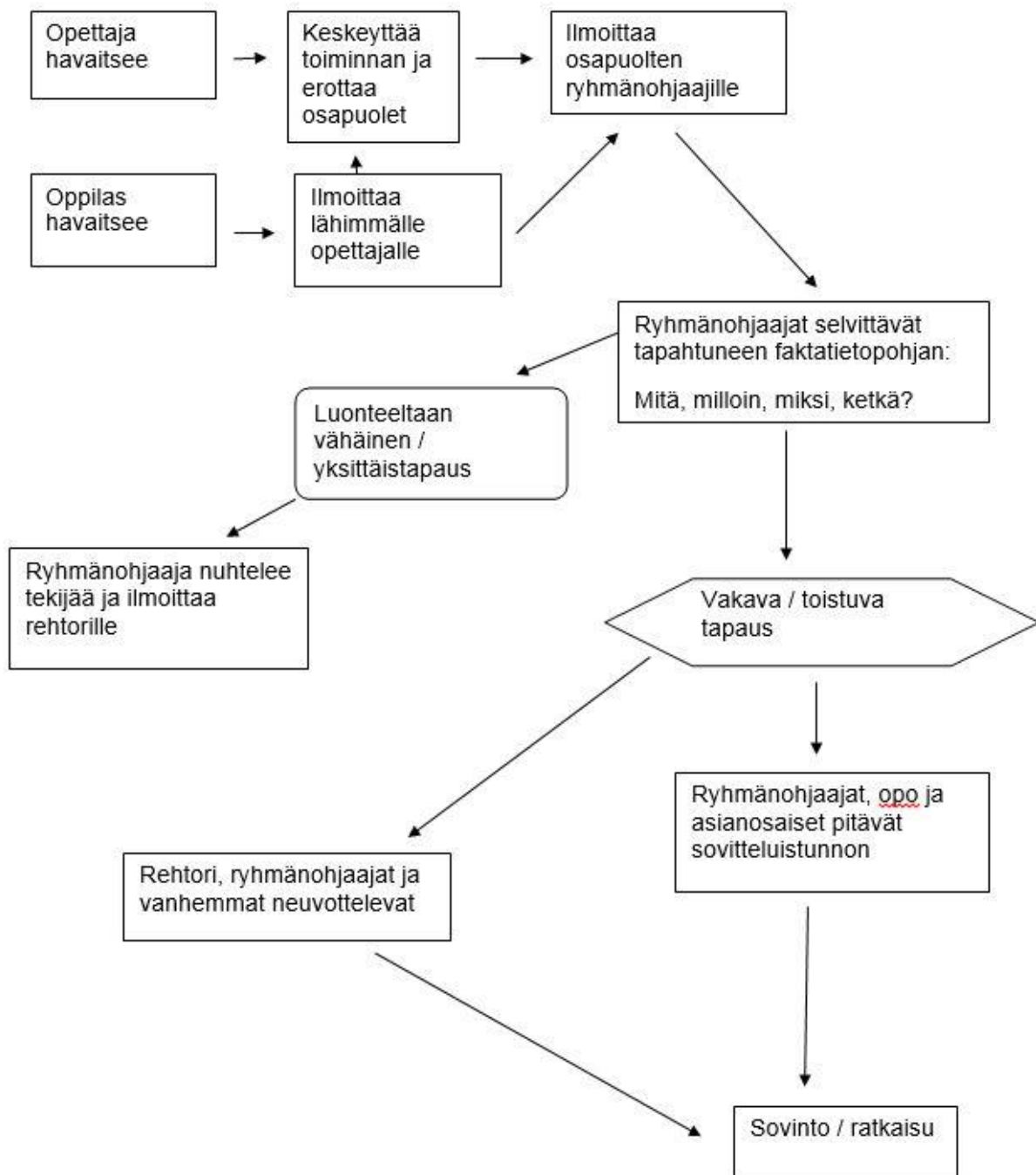
Tupakkatuotteiden ja päihteiden käyttö on kielletty koulussa. Katso järjestyssäännöt. Opiskelijoiden vapaa-ajan käyttöä seurataan kouluterveyskyselyjen avulla. Opiskelijahuoltoryhmä määrittelee työsuunnitelmaan vuosittaisen ehkäisevän työn tarpeen ja toimenpiteet terveyden edistämiseksi.

Koulun terveellisyys, turvallisuus ja yhteisön hyvinvointi tarkastetaan säännöllisesti palotarkastuksin ja työsuojelutarkastuksin sekä sisäilmatarkastuksin tarvittaessa.

Lukion suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Toiminta kiusaamistapauksessa:

TOIMINTA KIUUSAAMISTAPAUKSISSA

Opiskelijan erottaminen:

- Rehtori tekee esityksen erottamisesta opetuspalveluiden johtoryhmälle.
- Rehtorin on tavoitettava vähintään 2 opetuspalveluiden johtoryhmän jäsentä, jotta erottaminen voidaan tehdä.
- Ennen erottamista huoltajaa on kuultava ja oltava yhteydessä sosiaalitoimeen.

Opiskelijan poistamien luokasta tai koulun tilaisuudesta:

- Väkivaltaisen ja häiritsevän opiskelijan saa opettaja tai rehtori poistaa pakkokeinoin luokasta tai kiinteistöstä. Poistamisen yhteydessä käytettävien voimakeinojen tulee olla tilanteen kokonaisarvio huomioiden puolustettavia: Mitään apuvälineitä ei saa käyttää. Menettelytapaohje on Turvallisuussuunnitelman A-osassa.
- Poistamisesta tehdään kirjallinen muistio, missä todetaan opiskelijan henkilöllisyys, hänet poistanut opettaja/rehtori, aika ja toimenpiteen syy.
- Poistettu opiskelija viedään rauhoittumaan tilaan, joka on valvottavissa. Tilanteesta ilmoitetaan välittömästi huoltajille (molemmille). Samoin menetellään esim. välitunnilla kiinni otetun opiskelijan suhteen.
- Jatkotoimenpiteistä päättää rehtori.

Vaarallisten esineiden haltuunotto ja tavaroiden tarkastaminen:

- Opiskelijalta esineitä haltuun otettaessa on syytä muistaa, että tilanne saattaa helposti kärjistyä.
- Opiskelijoille on kerrottava etukäteen kouluissa, että Järjestyslaissa mainittujen esineiden hallussapito on rikos ja siitä ilmoitetaan aina poliisille sekä että opettajilla ja rehtoreilla on uusi oikeus opetusta häiritsevien esineiden haltuunottoon ja myös kerrottava, että melkein mikä tahansa esine voi olla tällainen häiritsevä esine.
- Syytä on myös kertoa, että esineen saa takaisin joko oppitunnin jälkeen tai koulupäivän päätyttyä.
 - o Haltuunotto-oikeus on voimassa ajan, jolloin opiskelija osallistuu opetussuunnitelman tai muun opetustoimen lainsäädännön nojalla laaditun suunnitelman mukaiseen opetukseen tai toimintaan.

- Vaarallisten ja laittomien esineiden kohdalla noudatetaan Lukiolain 26 d-g §:ää.
- Jos opiskelija ei anna häiritsevää esinettä, opiskelija on ensisijaisesti poistettava tilasta ja haltuunotto tehtävä esim. käytävässä tms. tilassa.
- Jos opiskelija vastustelee haltuunottoa, voidaan kutsua poliisi paikalle niissä tapauksissa, joissa on epäily, että esineestä on vaaraa muille tai opiskelijalle itselleen.
- Suosituksena on toisen aikuisen läsnäolo tämän kaltaisessa tilanteessa.
- Voimakeinoihin turvautumista vältetään ja niiden käyttö tulee kyseeseen toisten henkeä tai omaisuutta suojellessa.
 - o Voimakeinojen käyttöoikeus koskee turvallisuutta vaarantavia esineitä Voimankäyttövälineitä ei saa käyttää
- Esineiden poisto kirjataan ylös ja ilmoitetaan huoltajille.
- Jos esineitä joudutaan jatkuvasti poistamaan, kutsutaan huoltajat keskusteluun koululle.
- Jos epäillään tai on tietoa, että opiskelijalla on lain 26 d-g § mukaisia turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita hallussaan koulussa, hänen tavaransa, säilytystilat ja vaatteet voidaan tarkastaa.
 - o Tarkastusoikeus edellyttää, että on ilmeistä, että opiskelijan hallussa on hänen omaa tai muiden turvallisuutta vaarantava esine tai aine ja opiskelija kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei niitä ole hänen hallussaan.
 - o Ennen tarkastusta opiskelijalle tulee ilmoittaa tarkastuksen syy.
 - o Rehtori tai opettaja voivat toimia yhdessä tai kumpikin erikseen.
 - o Koulun henkilökuntaan kuuluvan toisen täysi-ikäisen tulee olla tarkastajan lisäksi läsnä tarkastuksessa.
 - o Opiskelijan pyynnöstä lisäksi tämän valitseman koulun henkilökuntaan kuuluvan oltava läsnä.
 - o Tarkastuksen voi tehdä vain samaa sukupuolta oleva opettaja tai rehtori paitsi, jos siitä asian kiireellisyys huomioon ottaen turvallisuuden kannalta on välttämätöntä poiketa. Samoin perustein voidaan poiketa toisen henkilön läsnäolosta.
- Jos opiskelija vastustaa tarkastusta, joka liittyy häneen itseensä ensi sijassa, voidaan kutsua poliisi tarkastamaan opiskelija, jos on epäily, että opiskelija pitää hallussaan toisille tai itselleen vaarallista esinettä.

- Päällisin puolin tarkastaminen tarkoittaa sitä, että opiskelijan päällysvaatteiden alta voidaan tarkastaa, mutta opiskelijan iholle tarkastus ei voi ulottua eikä päällyshousujen alle.
- Alle 18-vuotiaan tarkastus kirjataan ylös ja ilmoitetaan huoltajille.
- Opiskelijan tarkastaminen
 - o Toimenpiteet toteutettava mahdollisimman turvallisesti.
 - o Opiskelijan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen ei saa puuttua enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi.
 - o Haltuunotossa ja tarkastuksessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta.
 - o Tarkastamista ei tehdä muiden opiskelijoiden läsnä ollessa.
 - o Tarkastuksen perusteeksi ei riitä yksi havainto tai huhu.
- Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin on annettava kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle. *Kirjallinen muistio Intranettiin - ohjeistusta valmistellaan.*
- Tarkastaminen kirjataan ylös ja ilmoitetaan alle 18-vuotiaan huoltajille.
- Opiskelijan tarkastaminen ja esineiden ja aineiden haltuun ottaminen on kirjattava.
- Opiskelijan tarkastamisesta ja esineiden ja aineiden haltuun ottamisesta on ilmoitettava alle 18-vuotiaan opiskelijan huoltajille mahdollisimman pian.
- Sivistysvaliokunnan mietinnön mukaan opiskelijoiden tarkastaminen sekä esineiden ja aineiden haltuunotto ovat viimesijaisia ja poikkeuksellisia keinoja puuttua opiskelijoiden ei-toivottavaan käyttäytymiseen ja turvallisuuden vaarantumiseen. Uudet keinot voivat toimia myös ennaltaehkäisevästi.
- Opettaja antaa kirjallisen selvityksen opiskelijan tarkastuksesta ja esineiden haltuunotosta koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelmassa määräämällä tavalla. *Kirjallinen muistio Intranettiin - ohjeistusta valmistellaan.*
- Ennen luovutusta esine tai aine tulee säilyttää huolellisesti (lukitussa tilassa tai kaapissa).
- Luovutus tulee järjestää mahdollisimman pian haltuunotosta.

- Huumausaineet, ampuma-aseet, aseiden osat, patruunat, ammuksien ja kaasusumuttimet sekä räjähteet tulee luovuttaa poliisille välittömästi.
- Esineiden ja aineiden luovutus tulee kirjata.
- Mikäli huoltajalle tai yli 18-vuotiaalle luovutettavaa esinettä tai ainetta ei ole noudettu 3 kk:ssa ilmoituksesta, se voidaan hävittää todisteellisesti. Esineiden ja aineiden hävittäminen tulee kirjata.

Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa on kuvattu Orimattilan sivistystoimen turvallisuussuunnitelmassa, luku 2.

¹Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13§ 2 mom. 2-kohta

3.4.3 Yksilökohtaisen opiskelijahuollon järjestäminen²

Yksilökohtaisella opiskelijahuollolla tarkoitetaan opiskelijalle annettavia opiskeluterveydenhuollon palveluja, opiskelijahuollon psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä yksittäistä opiskelijaa koskevaa monialaista opiskelijahuoltoa³.

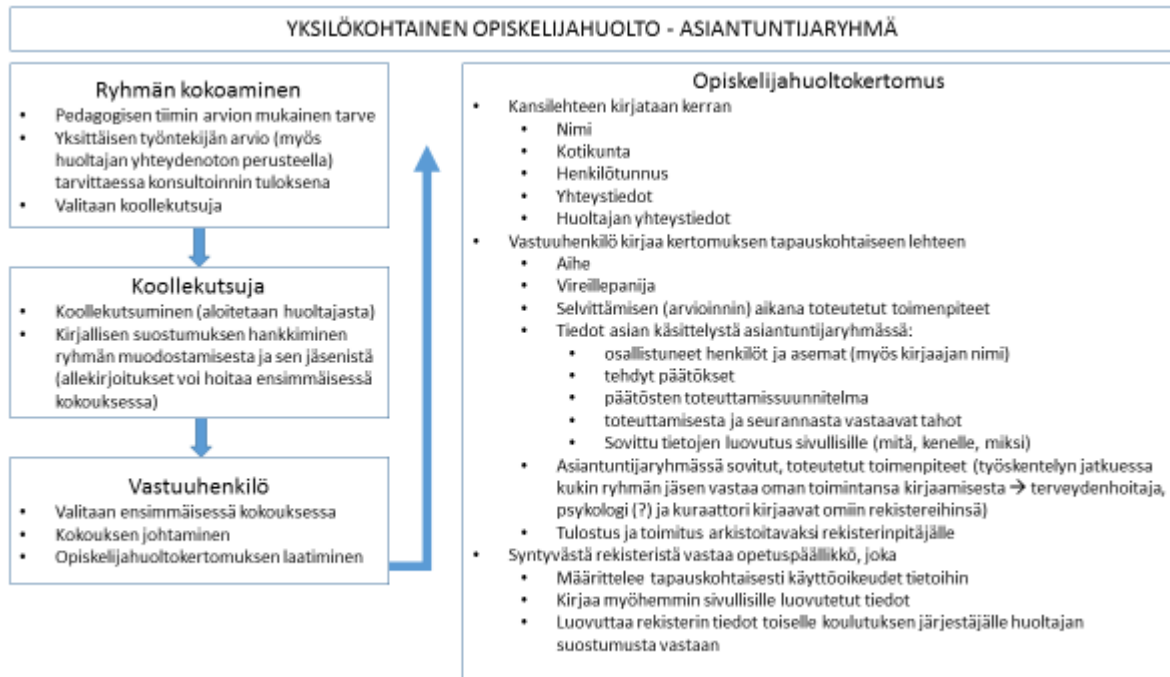
Opiskeluterveydenhuollossa toteutettavat terveystarkastukset sekä muut määräaikaistarkastukset ovat osa yksilökohtaista opiskelijahuoltoa, ja niistä tehtävät yhteenvedot tuottavat tietoa myös yhteisöllisen opiskelijahuollon toteuttamiseen.

Yksilökohtainen opiskelijahuolto perustuu aina opiskelijan, sekä tarpeen niin vaatiessa huoltajan, suostumukseen. Opiskelijan osallisuus, omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti⁴. Vuorovaikutus on avointa, kunnioittavaa ja luottamuksellista. Työ järjestetään niin, että opiskelija voi kokea tilanteen kiireettömänä ja hän tulee kuulluksi. Opiskelijahuoltotyössä noudatetaan tietojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

Asian käsittely myös yksittäisen opiskelijan tueksi koottavassa asiantuntijaryhmässä ja ryhmän kokoonpano perustuvat opiskelijan tai tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Opiskelijan tai huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia opiskelijahuollon yhteistyötahoja tai opiskelijan läheisiä. Ryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa opiskelijan asiassa tarpeelliseksi katsomiltaan asiantuntijoilta⁵.

Yksittäistä opiskelijaa koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä laaditaan opiskelijahuoltokertomus. Ryhmän vastuuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen

opiskelijahuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot opiskelijahuoltokertomukseen. Kirjauksia voivat tehdä myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet. Kertomus laaditaan jatkuvaan muotoon, joka etenee aikajärjestyksessä. Kuviossa on esitetty asiantuntijaryhmän työskentelyn eteneminen. ⁶

Opiskelijahuoltokertomukset sekä muut opiskelijahuollon tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä opiskelijaa koskevat asiakirjat tallennetaan opiskelijahuoltorekisteriin. Opetuksen järjestäjä vastaa henkilötietojen käsittelystä ja ylläpitää edellä mainittua rekisteriä. Opiskelijahuoltorekisteriin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä opiskelijaa taikka muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä.

Opiskeluhoollon rekisterin vastuhenkilö Orimattilan kaupungissa on opetuspäällikkö. Vastuhenkilö määrittelee tapauskohtaisesti käyttöoikeudet rekisteriin tallennettaviin tietoihin.

OHJE:

- oppilashuoltokertomuksen kansilehti ja kertomusosa lähetetään opetuspäällikölle
- oppilashuoltokertomuksen lisäsivuja lähetetään opetuspäällikölle prosessin edetessä

Opiskelijan yksilökohtaisen opiskelijahuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä opiskelijahuollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot,

jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen opiskelijahuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Lisäksi heillä on oikeus saada ja luovuttaa toisilleen sekä opiskelijan opettajalle, rehtorille ja opetuksen järjestäjälle opiskelijan opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot. Tiedon luovuttaja joutuu harkitsemaan esimerkiksi sitä, onko kysymys sellaisesta tiedosta, joka on välttämätön opiskelijan tai muiden opiskelijoiden turvallisuuden varmistamiseksi. Luovutettava tieto voi koskea muun muassa sellaista opiskelijan sairautta, joka tulee ottaa opetustilanteissa huomioon. Vaikka tiedon luovuttamiselle olisikin edellä todettu lain tarkoittama peruste, yhteistyön ja luottamuksen turvaamiseksi pyritään aina ensisijaisesti hankkimaan opiskelijan tai huoltajan suostumus salassa pidettävän tiedon luovuttamiseen.

Jos opiskelija siirtyy toisen opetuksen tai koulutuksen järjestäjän opetukseen tai koulutukseen, aikaisemman opetuksen järjestäjän on pyydettävä opiskelijan tai tarvittaessa hänen huoltajansa suostumus siihen, että uudelle opetuksen järjestäjälle voidaan siirtää opiskelijahuollon asiakasrekisteristä sellaiset salassa pidettävät tiedot, jotka ovat tarpeellisia opiskelijahuollon jatkuvuuden kannalta. Sen sijaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot toimitetaan salassapidon estämättä viipymättä toiselle opetuksen järjestäjälle tai lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjälle. Vastaavat tiedot voidaan antaa myös uuden opetuksen tai koulutuksen järjestäjän pyynnöstä.

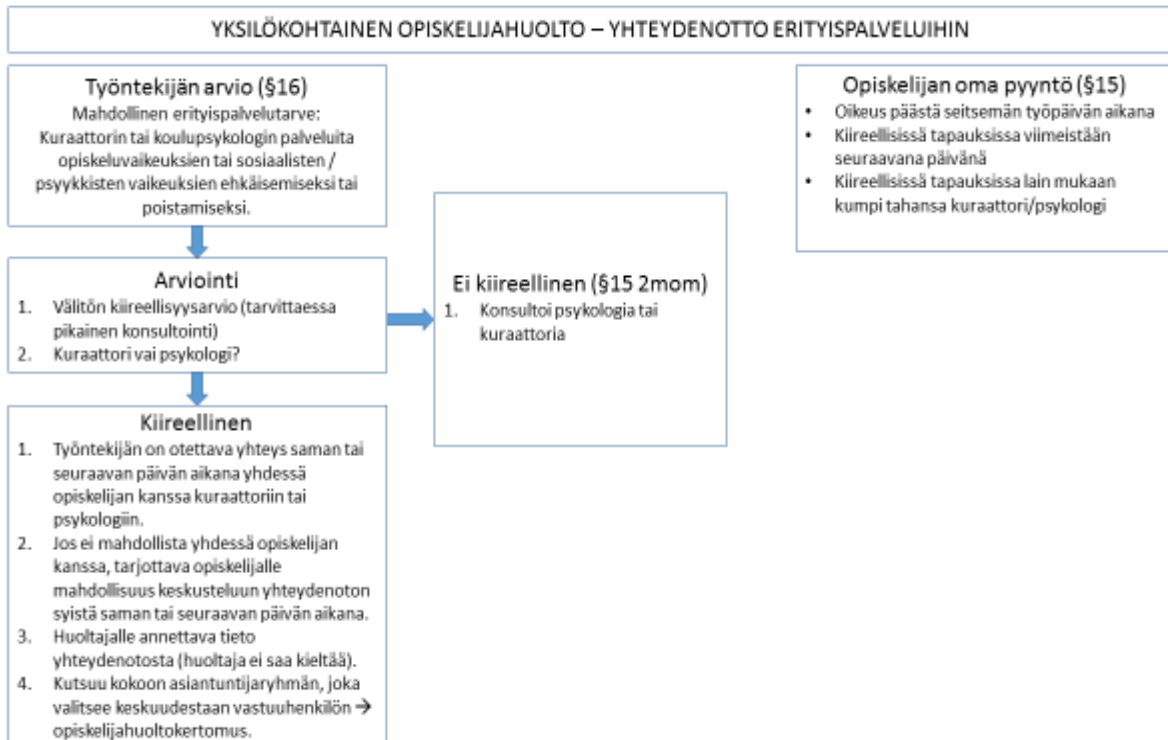
²Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 § 2 mom. 2-kohta

³Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 5 § 1 mom.

⁴Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 18 § 1 mom.

⁵Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 19 § 3 mom. ja laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999) 26 § 3 mom.

Kuviossa on esitetty yksilökohtaisen opiskelijahuoltoasian eteneminen erityispalveluihin.

Yksilökohtainen opiskelijahuolto toteuttaa nuoren kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuranta ja edistämistä sekä yksilöllisen tuen toteuttamista.

Lukiolaiset osallistuvat lukioterveydenhuollon laajoihin terveystarkastuksiin, ja lukio järjestää itsellään toteutettavissa olevilla resursseilla opiskelijan tarvitseman erityisruokavalion. Lukiolla on opiskelijoiden käytettävissä kunnan järjestämät terveydenhoito- ja lääkäriresurssit. Opiskelijan opiskellessa sairauden tai kurinpitörangaistuksen vuoksi lukion ulkopuolella hänelle voidaan järjestää tukea opiskeluun lukion käytettävissä olevilla tarkoituksenmukaisilla menetelmillä.

Yksittäisen opiskelijan huolen ensimmäisenä havainnut hankkii opiskelijan suostumuksen tarkoituksenmukaisen asiantuntijaryhmän kokoamiseen. Ryhmä selvittää asiaa luottamuksellisessa hengessä noudattaen vaitiolovelvollisuutta ja pyrkii edistämään opiskelijan parasta. Asiantuntijaryhmä toimii niin kauan kuin on tarpeellista. Asiantuntijaryhmä valitsee ryhmän jäsenen, joka kirjaa kaikki tarpeelliset asiat opiskelijahuoltokertomukseen. Asiakirjaa säilytetään sivistystoimen antamien ohjeiden mukaisesti.

Lukio tekee yhteistyötä ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Lukiolaisen keskeyttäessä opinnot opinto-ohjaaja tekee ilmoituksen etsivään

nuorisotyöhön. Lisäksi toimitaan nuoren hyväksi yhteistyössä poliisin ja lastensuojelutoimijoiden kanssa.

3.4.4 Yhteistyö opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa⁷

Opiskelijahuoltoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijoiden ja huoltajien kanssa.

Opiskelijahuollollisen tarpeen ilmetessä asiantuntijaryhmä tai sen edustaja kutsuu opiskelijan ja hänen luvallaan myös huoltajan koolle opiskelijahuollollisten tarpeiden kartoittamiseksi ja selvittämiseksi. Opiskelijalle tehdään opiskelijahuoltosuunnitelma, ja osallisille selvitetään samalla opiskelijahuoltosuunnitelmaan kirjattavat asiat.

Mikäli opiskelija on kieltänyt tietojen luovuttamisen, mutta se on selvästi hänen etujensa vastaista, arvioidaan opiskelijan vajaavaltaisuus sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöstön toimesta.

Alle 18-vuotiaan opiskelijan kohdalla voidaan tehdä myös lastensuojeluilmoitus asian vakavuuden sitä edellyttäessä.

Opiskelijahuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen⁸

Koulutuksen järjestäjä vastaa yhteistyössä oppilaitoksen sijaintikunnan opetustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kanssa opiskelijahuollon kokonaisuuden omavalvonnan toteutumisesta.

Opiskelijahuoltoryhmä seuraa lukuvuoden aikana tapahtuvaa toimintaa. Huomio kiinnitetään seuraaviin asioihin:

- opiskelijan tuki -ryhmässä käsitellyt aiheet ja niistä aiheutuneet toimenpiteet; ilman yksilöiviä tietoja
- perustetut asiantuntijaryhmät, niissä käsiteltyjen tapausten aiheet ja seuranneet toimenpiteet; ilman yksilöiviä tietoja
- koulun toimintasuunnitelmaan kirjattujen ennaltaehkäisevien toimien toteutuminen

Opiskelijahuoltoryhmän vetäjä kokoaa tiedot asianomaisilta tahoilta.

Tietojen perusteella opiskelijahuoltoryhmä luo keväällä tilannekuvan opiskelijoiden hyvinvoinnista ja akuuteista ongelmista. Tämän pohjalta ryhmä esittää seuraavan lukuvuoden toimintasuunnitelmaan tarvittavia toimenpiteitä.

⁷Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 § 2 mom. 3-kohta

⁸Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 § 2 mom. 5-kohta

3.5 Kieleen ja kulttuuriin liittyviä kysymyksiä

Kaikkien opiskelijoiden opetuksessa noudatetaan yhteisiä, lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaisia tavoitteita ja periaatteita. Opiskelijoiden kielelliset valmiudet sekä kulttuuritausta otetaan lukio-opetuksessa huomioon. Jokaisen opiskelijan kieli- ja kulttuuri-identiteettiä tuetaan monipuolisesti. Opiskelijoita ohjataan ymmärtämään ja kunnioittamaan perustuslain mukaista oikeutta jokaisen omaan kieleen ja kulttuuriin. Opiskelijoita ohjataan tiedostamaan omat kielelliset ja kulttuuriset oikeutensa eri tilanteissa.

Tavoitteena on ohjata opiskelijoita arvostamaan eri kieliä ja kulttuureja sekä edistää kaksi- ja monikielisyttä ja siten vahvistaa opiskelijoiden kielellistä tietoisuutta ja metakielellisiä taitoja. Lukio-opiskeluun voi sisältyä monikielisiä opetustilanteita.